

A színház-rekonstrukciók fontossága

Örvendetes módon, az elmúlt években több színház és kulturális intézmény rekonstrukciója kezdődött meg. 2018–2019 során elkészült a Budai Vigadó és a Nemzeti Táncszínház, folyamatban van a Kaposvári Csiky Gergely Színház, a Szolnoki Szigligeti Színház és a Magyar Állami Operaház teljes körű felújítása, készül az Eiffel Műhelyház. Jelenleg úgy tűnik, folytatás is lesz: előkészületben van több színház korszerűsítése, melyek a következő években kerülhetnek sorra.

A szakmabeliek jól tudják, milyen állapotban vannak ezek az épületek, és mennyi munkájukba kerül, hogy a nézők felé megőrizték a működőképesség látszatát. Egy színházban rendkívül fontos az üzembiztonság, és még annál is fontosabb a munkabiztonság, a közvetlen balesetveszély elkerülése. Sajnos több intézmény olyan állapotban van, hogy ha napi javításokkal a balesetveszélyt el is kerülik, az üzembiztonság már nehezen tartható. A javítások időtartamára gyakran le kell állítani egyes színpadi gépeket. Sok olyan színház működik az országban, ahol utoljára a nyolcvanas, kilencvenes években történt felújítás, és gyakran ez is csak részleges volt. A karbantartással, javítással foglalkozó cégeket nagy kihívás elé állítja hogy a 30-40 éves berendezésekhez szinte lehetetlen az alkatrész-utánpótlás, egyedi gyártásuk pedig drága, vagy egyáltalán nem megoldható. A beépített színpadgépészeti berendezések nagyobb javítására évad közben nem jut idő, ezeket csak a nyári leállások alatt lehet elvégezni. Ráadásul a nyári szünetek is egyre rövidülnek, mind kevesebb idő áll rendelkezésre, hogy a következő évadra üzembiztos állapotba hozzuk az eszközöket.

Nem várható el, hogy az összes színház problémájára egyszerre szülessen megoldás, de évente egy-két színház rekonstrukcióját feltétlenül be kellene ütemezni. Mire a végére érünk, így is újabb színházak érik el – rekonstrukció nélkül – a 25-30 évet. A korszerűen gépesített, programozható technika energiatakarékos, és enyhíthet az egyre növekvő munkaerőhiányon. Kiszámítható, pontos eredmények és látványos megoldások születhetnének.

Az elmúlt évek alapján az a tapasztalat, hogy a teljes körű, jól előkészített, a mai kor színvonalának megfelelő felújítások hosszú évekre magas üzembiztonságot nyújtanak. A régi, elavult berendezésekkel ellentétben

a felújított gépek megfelelnek a korszerű színpadtechnikával szemben támasztott követelményeknek is. Nem lehet eléggé hangsúlyozni, mennyire fontos a rekonstrukció alapos átgondolása és időzítése. Ha a projekt nincs kellően előkészítve, véleményem szerint inkább el kell halasztani a felújítást. Az átépítést minél rövidebb idő alatt célszerű elvégezni, ez a színház alapvető érdeke. A pályázatásnak az őszi időszakban kell lezajlania, hogy a színház júniusi leállítását követően azonnal elkezdődhessen a helyszíni munka. A tervezés és a munka megszervezése, a beszerzések, gyártások sok időt igényelnek, ezért a kivitelezőnek a helyszíni

munka megkezdése előtt fél évre van szüksége. Tapasztalatom szerint a késői szerződés-kötést és a munkaterület azonnali átadását követően az első 3-4 hónapban alig történik valami az építkezésen, hiszen még tart a tervezés, nem érkeztek meg az anyagok, a műhelyekben folyik a gyártás, vagyis a projekt feleslegesen áll. Naivitás azt gondolni, hogy az így elvesztegetett hónapok később majd behozhatók, sokkal inkább a határidő-módosítások indokainak megtalálásában tapasztalunk kreativitást.

A színházak felújításán túl számos egyéb kulturális intézmény is sürgetően várja a megújulás lehetőségét. A színházak szívesen mennének tájelőadásra, ha a fogadó intézményekben megfelelő technikai feltételek lennének. Sajnos a legtöbb fővárosi vagy vidéki művelődési központ elavult technikával rendelkezik. Több írásomban hangsúlyoztam már a művelődési házak multifunkciós tereinek fontosságát. Nincs jobb módja egy ilyen intézmény gazdaságos működtetésének, mint a meglévő terek lehető legsokrétűbb kihasználása. A többcélszerű, kevés fizikai munkát igénylő gépesítéssel lehet biztosítani. Ezzel az intézményben tartható előadások és a különböző rendezvények száma megsokszorozható.

Jó lenne azt remélni, hogy néhány éve nemcsak a művészet támogatása, hanem a technika és a játékterek fejlesztésének útján is elindultunk. A kulturális létesítmények korszerűsítése azt is kell jelentse, hogy művészet és technika kéz a kézben jár, ami által a néző teljesebb és professzionálisabb élményt kaphat. Ez a nagyobb élmény teszi a felújított és karbantartott kulturális intézmény rendszeres látogatójává az embereket. Mi ez, ha nem a legnagyobb cél, amiért mindannyian a szakmában dolgozunk?

BARNA JÁNOS

Színpad IMPRESSZUM

Előadóművészetek technikája

XV. ÉVFOLYAM 3. SZÁM
2019. SEPTEMBER

A Magyar Színháztechnikai Szövetség szaklapja
HU ISSN 1786-6995

Megjelenik: negyedévente (március, június, szeptember, december hónap)
Kiadja: a Magyar Színháztechnikai Szövetség (1138 Budapest, Madarász Viktor u. 43. fsz., www.msztsh.hu) megbízásából a Szabó-Jilek Kft.
Felelős kiadó: Lakatos Gergely, az MSZTSZ elnöke.
Főszerkesztő: Szabó-Jilek Iván szinpad@t-online.hu
Szerkesztik: Götz Eszter, Kárpáti Imre, Simon Ottó és sokan mások.
Szerkesztőség: Magyar Színháztechnikai Szövetség titkársága 1138 Budapest, Madarász Viktor utca 43. fszt. Tel./fax: 329-0841

Korrektor: Své-Ko Bt. és Götz Eszter
Tördelőszerkesztő: Lusztig Tibor
Mobil: 06-20-255-6160
E-mail: tiber.lusztig@gmail.com
Nyomdai munkák: Keskeny és Társai 2001 Kft.

Terjesztés: előfizetéssel.
A Szövetség tagjai ingyen kapják.
Ár: 945 Ft/példány

Előfizethető: a szerkesztőség címén vagy a www.msztsh.hu honlapon lévő megrendelőlapra. A 2019. évi teljes évfolyam ára 3360 Ft. A postaköltséget felszámítjuk.

Régebbi lapszámok – korlátozott számban – még kaphatók.
Kéziratokat, ábrákat, fotókat nem örnünk meg és nem küldünk vissza.
Szerkesztőségünk a hirdetések és PR-cikkek tartalmáért nem vállal felelősséget.

A közölt cikkek tartalma nem minden esetben tükrözi a szerkesztőség véleményét.

nka
Nemzeti Kulturális Alap

